

ضرورت استخراج ابعاد قیام اباعبدالله (ع) برای تبیین سبک زندگی اسلامی

باید ابعاد قیام امام حسین (ع) استخراج شده و به صورت علمی به آنها پرداخته شود، این همان محتوایی کردن عاشورا و ابعاد وجودی این امام همام است؛ در هشت سال دفاع مقدس شهادت طلبی از قیام ایشان استخراج و به فعلیت رسید.

باید ابعاد قیام امام حسین (ع) استخراج شده و به صورت علمی به آنها پرداخته شود، این همان محتوایی کردن عاشورا و ابعاد وجودی این امام همام است؛ در هشت سال دفاع مقدس شهادت طلبی از قیام ایشان استخراج و به فعلیت رسید.

آیت الله محمد رضا نکونام، مدرس سطح عالی حوزه در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) تصریح کرد: برای نهادینه شدن فرهنگ عاشورا به همراه سه عنصر امام حسین (ع)، هدف ایشان و مسیر ایشان باید از پیش دبستانی محتوی عاشورایی بودن و حسینی بودن را به کودکان آموزش داد و امام حسین (ع) را به طور کامل معرفی کرد و قیام عاشورا، هدف امام حسین (ع)، زندگانی وی، ابعاد وجودی و شخصیتی وی و تمام امور مربوط به ایشان را تا مقطع دانشگاه مورد بررسی قرار داد.

نویسنده کتاب [#171 چارچوب نوین فقه شیعه](#)؛ ابراز کرد: همانطور که در نظام آموزشی هر رشته و علمی را به دو واحد درسی تقسیم و در آن تاریخ، جامعه شناسی، روان شناسی، فقه، حقوق، اخلاق و ... هر کدام لااقل دو واحد درسی به خود اختصاص داده اند، قیام امام حسین (ع) نیز باید لااقل به دو واحد درسی تبدیل شود چرا که تمامی این علوم را در محتوی خود دارد.

قیام امام حسین (ع) در حوزه های مختلف علوم انسانی در دانشگاه ها تدریس شود

استاد سطح عالی حوزه بیان کرد: واحد درسی شدن قیام امام حسین (ع) به این معنی نیست که دوباره برویم سر کلاس ها محتوی کهنه و تکراری به دانشجو بیاموزیم باید کاملاً علمی و محتوایی بحث شود و قیام امام حسین (ع) و عاشورا با رویکرد تمامی رشته های انسانی مورد بررسی علمی قرار گیرد تا کودکان از سنین پایین عالمانه به دنبال امام حسین (ع) بروند؛ امروز باید محتوی قیام امام حسین (ع) به صورت علمی و هماهنگ با علم روز مورد بررسی قرار گیرد؛ کاری که باید 30 سال پیش انجام می شد اما تا کنون نیز به آن پرداخته نشده است.

وی تأکید کرد: ما هنوز نتوانسته ایم از نظر علمی ثابت کنیم امام حسین (ع) مظلوم واقع شده است و حق در واقع با ایشان بوده است، این قدر به ظاهر و شور و سینه زنی و ... پرداخته ایم که مظلومیت امام حسین (ع) تنها احساسی می شود؛ باید قدری علمی این واقعه مهم را مورد بررسی دهیم تا هیچ خلأیی در این زمینه حس نشود؛ ما باید این احساسی بودن امام حسین (ع) را تبدیل به علم و فرهنگ کنیم.

لزوم تطبیق قیام امام حسین (ع) با وقایع روز جامعه

آیت الله نکونام با بیان اینکه قیام امام حسین (ع) باید با وقایع روز تطبیق داده شود اضافه کرد: باید بررسی شود چه کسانی بودند که قیام کردند و در مقابل چه کسانی قیام کردند، نتیجه قیام چه شد و خصوصیات هر یک را باید با ابعاد روان شناسی و جامعه شناسی و ... مورد بررسی قرار داد تا ببینیم آیا امروز هم کسی از این طیف افراد وجود دارد یا خیر؟ حمله کودک امام را کشت، شمر در مقابل معصوم ایستاد و اشجع الشجاعین را به شهادت رساند، باید بررسی شود اشخاصی چون صدام که هزاران کودک بی گناه را به قتل رساندند و جامعه جهانی را به ظلمت کشیدند آیا از حمله و امثال وی بدتر نیستند؟ به همین دلیل باید جریان عاشورا از میلاد امام حسین (ع) تا پس از واقعه عاشورا و به اسارت رفتن خانواده ایشان به شکلی کاملاً علمی و در تمامی ابعاد رشته انسانی از دوران دبستان تا دانشگاه تدریس شود.

نویسنده کتاب [#171 تحریف ناپذیری و حجیت قرآن کریم](#)؛ در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ویژگی خاص امام حسین (ع) نسبت به دیگر ائمه و با توجه به این روایت امام صادق [#171](#)؛ کلنا سفن النجاة لکن سفينة جدی الحسین (ع) (وسع وفی لجة البحار اسرع)؛ که کشتی نجات امام حسین (ع) را وسیع تر و سریع تر از دیگر ائمه (ع) توصیف کرده است اظهار کرد: توفیقی که خداوند به امام حسین (ع) داده است در دو روایت دیگر برای حضرت زهرا (س) و خود پیامبر (ص) نیز بیان شده است و این ویژه بودن اباعبدالله (ع) در کنار این دو روایت باید بررسی شود.

وی ادامه داد: نسبتی که به حضرت زهرا (س) داریم به امام حسین (ع) و در جای دیگر و با بیان دیگر برای خود پیامبر (ص) نیز داریم، از پیامبر نقل شده است که حضرت فاطمه زهرا (س) ام ابیها است، این بیان که فاطمه (س) مادر پدر رسول اکرم (ص) است دقیقاً در

راستا و معنی عبارت رسول اکرم(ص) در مورد اباعبدالله مبنی بر «حسین منی و انا من الحسین"; است؛ این بیانات نشان می‌دهد که گویی تمام محتوی وجودی پیامبر(ص) از امام حسین(ع) و حضرت زهرا(س) است.

نور وجودی امام حسین(ع) قبل از حضرت آدم خلق شده بود

آیت‌الله نکونام اضافه کرد: در همین راستا پیامبر(ص) در مورد وجود مقدس خودشان نسبت به حضرت آدم(ع) عبارتی دارند که می‌فرماید «انا نبی و الادم بین الماء و التین"; یعنی حضرت آدم هنوز انسان نشده بوده است که من رسول خداوند بودم؛ در این مقطع که پیامبر(ص) در هر سه روایت مطلبی بیان می‌کند که خودشان قبل از آدم وجود داشتند، حضرت زهرا(س) که دخترشان است نیز قبل از خودشان و امام حسین(ع) نیز همچنین، قبل از حضرت آدم وجود داشته‌اند، در اینجا ما دو فصل را تعریف کرده‌ایم که پیامبر به اعتبار طبیعت بعد از حضرت آدم وجود داشته است و به اعتبار نور وجودیشان قبل از حضرت آدم(ع) بوده‌اند زیرا پیامبر بالاترین نور الهی است؛ این اعتبارات را فصل نوری و فصل تینی می‌نامیم.

وی به ویژگی حضرت سیدالشهدا(ع) اشاره و اظهار کرد: با توجه به این که امام حسین(ع) ویژگی خاصی نسبت به دیگر ائمه(ع) دارند، لذا ما نباید به دنبال صفات ایشان باشیم زیرا تمامی صفات امام حسین(ع) مانند عصمت، طهارت، صداقت و ... را دیگر ائمه(ع) نیز دارند و «کلمه نور واحد"; هستند اما این ویژگی که پیامبر(ص) فرموده است «حسین منی و انا من الحسین"; تفاوت امام حسین(ع) با دیگر ائمه(ع) که این چنین اعتباراتی در مورد ایشان بیان کرده‌اند به دلیل این است که ماندگاری پیامبر(ص) و رسالت ایشان و دین مبین اسلام و تشیع وابسته به وجود اباعبدالله(ع) و قیام عاشورا بوده است.

وی افزود: امام حسین(ع) باید شهید می‌شدند و خودشان فرمودند «لا موت الا شهادة"; در زمانی که همه مسلکشان تقیه بود و عبارت «تقیه دینی و دین آبائی"; لقلقه زبان هرکسی در مقابل ناملایمتی‌ها بود و عموماً در مقابل هرگونه ظلم و جوری که می‌دیدند تقیه پیشه می‌گرفتند امام حسین(ع) با انتخاب راه شهادت رسالت پیامبر(ص) را به نتیجه رساندند.

استاد سطح عالی حوزه تصریح کرد: باید ما بررسی کنیم که در توسعه معرفت به ولایت حسین ابن علی(ع) چه کارهایی کرده‌ایم؛ ما بهترین سوژه‌ها را برای دانشگاه‌ها داریم، نگاه کنید برای گاندی چند صد کتاب نوشته‌اند و در تمامی ابعاد وی را گسترش داده‌اند و در دانشگاه‌های خود تدریس می‌کنند اما برای امام حسین(ع) تنها کتبی نوشته شده است که اکثراً مواردی مثل مقاتل، روایت و تاریخ است که همه در يك شکل و با محتوی تکراری و کهنه و بعضاً هم دروغ است؛ همان طور که بارها بیان شد باید به قیام امام حسین(ع) و ابعاد وجودی ایشان علمی پرداخته شود.

تقلیل قیام امام حسین(ع) به عزاداری‌های بی‌محتوی خطری جدی است

وی با اشاره به اینکه جامعه ما جامعه‌ای احساسی است افزود: چه قشر عالم و چه قشر عوام و غیر تحصیل کرده همگی در تصمیم‌گیری و فرهنگ و ... احساسی عمل می‌کنند و یکی از دلایل اینکه بعد از این همه سال و پس از 33 سال از پیروزی انقلاب اسلامی ایران هنوز نمی‌توانیم کتاب علمی در باب امام حسین(ع) و عاشورا پیدا کنیم در صورتی که تنها در فقه بیش از 100 اشکال به قیام امام حسین(ع) وجود دارد، مانند عدم جواز به هلاکت انداختن نفس و هیچ کدام از آنها با فقه موجود همخوانی ندارد، ما در صدد نوشتن کتابی علمی و پاسخ به هیچ يك از این شبهات و اشکالات برنیامده‌ایم، این عدم توجه به حقیقت قیام امام حسین(ع) یا به این دلیل است که فقه امام حسین(ع) با فقه امروز متفاوت بوده و یا ما فقه وی را درک نمی‌کنیم تا دلیل قیام ایشان را بفهمیم و پاسخ 100 سوال فقهی از ایشان را بیان کنیم؛ از بس ناآگاهی داریم می‌آییم به امام حسین(ع) اشکال می‌کنیم، چون تمام مجالس ما کهنه، سنتی، بی محتوی و تنها بعدی ظاهری دارد و اکثر عزاداری‌ها تنها برای سینه زنی و اطعام است جوری که اگر مجلسی شام ندهند خلوت می‌شود، تمام این مشکلات به دلیل محتوی نبودن عزاداری اباعبدالله(ع) است، عدم پرداختن به بحث عاشورا و امام حسین(ع) به صورت محتوایی نوعی خطر است اما این گونه ماندگاری که به شکلی ظاهری و عادت است نوعی خطر جدی‌تر است که باید به آن رسیدگی شود.

آیت‌الله نکونام با اشاره به لزوم استخراج الگوی سبک زندگی اسلامی از عاشورا بیان کرد: ما اگر بخواهیم از عاشورا و امام حسین(ع) الگو برداری کنیم باید تك تك سوژه‌های این قیام را استخراج کرده و به صورت علمی به آن پرداخته و به عمل بکشانیم، این همان محتوایی کردن کربلا و امام حسین(ع) است؛ مثل سوژه شهادت که در دفاع هشت ساله بسیار مؤثر بود و تنها با یاد کردن قیام اباعبدالله(ع) شهادت و این سوژه مهم در طول مدت دفاع مقدس ایران به فعلیت می‌رسید؛ اما ما که تنها نمی‌خواهیم به شهادت برسیم و سبک زندگی اسلامی تنها پرداختن به شهادت نیست بلکه در فرهنگ حسینی و عاشورا کنار شهادت، ایثار نیز وجود دارد اما ما نتوانسته‌ایم ایثار را گسترش دهیم و همین طور بسیاری از مسائل و مطالب مهم دیگر؛ نپرداختن به این الگوها و سوژه‌ها منجر به این می‌شود که امروز اتفاق کم شود، بخل زیاد شود، ایثار کم شود، عبادت ظاهری شود، عزاداری مادی شود و

وی ادامه داد: این پرداختن به برخی صفات مانند شهادت و نپرداختن به برخی دیگر مثل این است که ما امروز در تسلیحات نظامی و همچنین دستیابی به انرژی هسته‌ای به خوبی و به صورت کاملاً علمی پرداخته‌ایم اما در کشاورزی با وجود زمین‌های بسیار زیاد و پتانسیل بالا، هنوز به صورت سنتی و کهنه کشاورزی می‌کنیم، فقیه ماهر امروز رأی بر حرمت کشاورزی غیر صنعتی می‌دهد؛ این مثال یعنی ما باید به تمامی ابعاد قیام اباعبدالله(ع) بپردازیم و تنها به شهادت ایشان بسنده نکنیم.

نویسنده کتاب «قرآن پژوهی؛ در خاتمه بیان کرد: اگر یکی یکی ابعاد جامعه را نگاه کنیم می‌توانیم بفهمیم جامعه به هیچ وجه حسینی و عاشورایی نیست و از امام حسین(ع) هیچ استفاده‌ای نشده است، اگر این کار به خوبی و به صورت علمی انجام شود فرهنگ سنتی کشور ما تغییر می‌کند و به جامعه‌ای فرهنگی و علمی تبدیل می‌شود، چون صفات سنتی فرهنگی بودن در جامعه ما نیست بلکه باید نو، تازه، علمی، به روز و در حال رشد باشد تا جامعه‌ای حقیقتاً حسینی باشد.